

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. LXVI. Potestas, Potens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

quia fit contra bonos mores. l. 3. §. idem Pollidius 3. ff. de usur. cum jure facere impediamur. l. non dubium 5. C. de LL. l. sifilipulor. 30. l. si unus 27. §. pacta 4. l. jus agnationis 34. l. jus publicum 38. ff. de pact. l. nec ex pretorio 27. de Reg. Jur. §. Instit. de jur. person. ubi Wefenb. Bald. in l. 2. lect. 2. ff. de his qui sui vel alien. jur. Jason. in l. more. n. 1. ff. de Jurisd. Francisc. Ripa ad l. ex factis. §. si quis rogatus ff. ad SC. Trebell. Goedd. 1. Conf. Marpurg. 24. num. 103. Unde & peccare posse, non est posse, dicitur in c. ult. §. charitas. de poenit. distinct. 2. Hinc cum posse contra humanum non Lex aliquid statuatur. cap. erit 2. dist. 4. can. si res 14. quest. 6. ideoque posse triplex reperitur, nimirum posse juris, quando illud possumus, quod de jure possumus, cap. nos in quemquam 1. 2. question. 1. cap. si quis 27. dist. 50. Posse naturæ, ultra quod natura non potest. cap. nunquam 10. de consecrat. distinct. 4. Posse officii verò, ubi quantum committitur, tantum potest. c. decreto 11. 2. q. 6.]

VIII.

POSSE non dicitur quis ea, quæ honestè non potest. d. l. nepos Proculo. ff. de verb. signif. Surd. conf. 203. num. 44. Stephan. Gratian. discept. 891. n. 31. Joseph. Vela dissert. forens. dissertat. 6. num. 28. [Quæ enim pietatem, exilimationem, verecundiam nostram lædunt, & generaliter quæ contra bonos mores fiunt, nec facere nos posse credendum est. l. qui filius 28. ff. de condit. instit. l. nepos Proculo 125. de V. S. l. nemopotes 55. ff. de legat. 1. l. filius 15. de condit. instit. Wefenb. ad §. 1. verb. & libertas. Instit. de jur. person. ibique Mynsing. numero 3. Henric. Schillbock. ad §. impossibilis. Instit. de hered. institut. Goedd. ad d. l. 125. de V. S. numer. 2. cum id dicamur posse, quod honestè possumus. c. fin. §. fin. de rescript. in 6. cap. faciat homo 15. 22. q. 2. gloss. in clem. sape in verb. poterit de V. S. Gail. 2. obs. 56. num. 9. possibili ergò in esse posito præsumitur possibile potius honestum quam inhonestum. Bald. in l. filium. num. 17. vers. item nota 2. col. 2. ff. de his qui sui vel alien. jur. Cotta. in memorabil. verb. Filius præsumitur. Palæott. de Notis cap. 20. §. c. 24. Pacian. 1. conf. 1. n. 18.]

IX.

POSSE aliquid dicimur, quod commodè possumus. Seraph. de privil. juram. privil. 144. num. 5. Et fieri non posse dicitur illud quod commodè fieri non potest. Reinold observ. 7. num. 22. [d. l. nepos Proculo 125. de Reg. Jur. Hieronymus

Cagnol. ad l. culpa caret. num. 20. Et ibi Christoph. Sturtzius num. 6. Culpa enim caret qui scit, sed prohibere non potest. l. culpa 50. de Reg. Jur. & nullum crimen patitur is qui scit, sed prohibere non potest. l. nullum 109. ff. eodem.]

CAP. LXVI.
Potestas, Potens.

Axioma I.

Potestatem habens ab alio, non debet plus posse quàm ille, à quo potestatem consequitur, dudum 14. de prob. in 6. l. Si Augustus 57. juncta l. antecedente 56. de legat. 2. Ludov. Gomez. ad §. quadam. Inst. de act. num. 33. Inferior enim eandem potestatem cum superiore habere non debet, d. c. dudum. de prob. in 6. idem ad §. sed ista. Inst. de act. n. 25.

II.

Potestas limitata limitatum producit effectum, Cataldus de Syndicat. num. 109. Zalius conf. 12. n. 46. libr. 2. Victor in disput. de Exempt. Imper. concl. 34.

III.

In mea potestate quod non fuit, mihi non debet imputari, c. 1. extr. de convers. infidel. c. sicut 22. extr. de sponsal.

IV.

Potestatis verbum, inogen/ constitutioni servitutis additum, magis in factum sonat, quam in jus, Wefenb. 2. conf. 69. n. 4.

V.

Potentium natura est, semper ipsos pauperes opprimere, Joh. de Platea in l. 1. C. de Censit. & Censitor. Newmeier in tr. von Steuer und Schatzung c. 7. p. 578.

VI.

Potestas & usus potestatis sunt diversa, Tapia de potest. Princip. §. 7. n. 17. p. 51. prior enim dicitur qualis in Principem à populo est collata, posterior quali is eà utitur, Linnaeus lib. 1. de jur. publ. c. 13. n. 39.

VII.

Qui ipse in potestate est, alium in potestate habere nequit, l. si eveniet 21. ff. ad Leg. Jul. de adul. Locamer. in not. ad §. ult. Instit. de patr. potest. vid. tamen l. 17. de pcul.

VIII.

Potentiori pares esse non possumus, l. 3. ff. de alien. judic. mut. caus. fact.

IX.

Opprimi aliquem per adversarii sui potentiam non oportet. l. Imperatorem 91. ibi: nec calumnia facultatem ex principali Majestate capi oportet. de herod. Instit. Hoc enim ad invidiam Magistratus sui spectat, si quis tam impotenter se gerat, ut omnes metuant adversus eum advocaciones suscipere, l. 9. §. in fine, de officio Procons. hinc graviter prohibitum est potentioribus, (1.) ne litigantibus patrocinium præstent, ne quidem contra Fiscum etiam potentem c. 2. c. ne liceat potent.

cent. (2.) ne alienos subditos à dominis suis oppressos in suam protectionem recipiant. *l. i. C. ut nemo ad suum patrocinium*. (3.) ne debitores sibi servientes contra creditores protegant. Perez. *C. cod. n. 1. seqq.* (4.) Rescripta impetrata à potentibus in curia sunt ipsò jure nulla. Brunnem. *ad l. 1. C. de fund. limitroph. in fin.* & in eos, qui sunt de familiâ principis, gravius animadvertendum est quàm in ceteros, si scilicet præsumptione potentia suâ delinquant & aliorum litibus patrocinentur. *l. un. C. de conductor. & Procurat. ibique Brunnem. n. 1.*

X.

Potestati qui resistit, Dei ordinationi resistit, Paul. *ad Roman. c. 3. omnis anima* 2. de Censib. Covart. *1. part. releel. c. alma mater. §. 9. de Excom. num. 3.* imò non solum peccat in jus naturale, Hontheim. *2. de art. Notar. cap. 29. num. 73.* verum etiam in Rempublicam, Petr. Gregor. *lib. 48. tit. 3. num. 21. cum ibi notat. fac. c. omnem 6. in pr. & §. 2. ff. de re milit. gl. in l. creditor. in fin. §. justus 2. ff. de appell. recip.*

XI.

Potestas ibi est contemnenda, cum præcipitur, quod non licet, *cap. qui resistit n. 9. 5. ac eam meretur amittere, qui sibi concessa potestate abutitur, cap. privilegium 63. n. quest. 3.*

XII.

Potestate injusta justè uti possumus, & justa injustè, *cap. neque 9. in fin. 14. quest. 5.*

De potestate patriâ vid. *Patria potestas.*

CAP. LXVII.

Potius. Potior.

Axioma I.

Potiora sunt præmittenda, §. *singula 13. in fin. Inst. de ver. divisi. l. 1. ff. de albo scribend. Welsenb. in parat. ff. de judic. n. 3.*

II.

Nemo in dignitate constitutus præcipere sibi ab inferiore patitur præcedentiam, est enim pars muneris sui: itaque judicio propterea experiri potest, quia sacrilegii reus est qui alteri locum præcipit *l. 1. C. ut dignit. ordo.* Et hinc gravissimè puniuntur. Facit autem hic plurimum consuetudo & possessio decennii continua, modò non sit violenta vel manifestè contra jus & rationem introducta. Perez. *C. ut dignit. ordo servet. n. 15. seqq.*

CAP. LXVIII.

Practica.

A practica vera sumitur interpretatio, nec ab ea recedendum, *l. illud. 19. ff. de excusat. tut. l. si publican. 4. §. fin. ff. de publican. Bald. in c. in pr. de feud. sine culp. non amitt. Paris. conf. 25. n. 54. Gail. 2. observ. 52. n. 10. Cravett. conf. 592. num. 22. Befold. §. conf. 233. num. 106. Menoch. conf. 148. num. 36. & conf. 104. num. 13. Honded. conf.*

1. num. 37. Camill. Plaut. in suis Comment. lib. 2. in declarat. Text. n. 14. ff. de offic. ejus cui mand. jurisdicti. Confil. Arg. conf. 2. lib. 1. numer. 105. Hinc vulgatum: Quod in jure non cavetur, in practica non habetur; Bald. *in cap. nihil. col. ult. de Elect. fac. l. dissentientis §. ibi: nulla juris præcipit constitutio. Cod. de repud. Ludov. Gomez ad §. præjudiciales. Inst. de act. num. 6. Limn. de Jur. publ. lib. 2. c. 9. num. 30.* Leges enim sapient, dum practlicantur, & tunc fructus ex arbore colliguntur. Bald. *in cap. ex senore 35. circ. med. extr. de resib. juxta tritum illud: Leges in schola diglutiuntur, in palatio digeruntur, quia practica est scientia digestiva: & ubi Theoreticus desinit, ibi incipit Practicus, Bald. in repet. l. 2. milius 38. col. 10. vers. Leges in scholis. ff. de minor. imò sine doctrina fori mancum foret, quicquid in scholis eruditi, sicuti, laboriosique antecessores recentibus studioforum animis ex universo illo & latè patenti jure Romano immittunt, Mornac. *ad l. 25. de reb. cred. in fin.**

CAP. LXIX.

Præcavenda.

Axioma I.

Præcavenda sunt futura pericula, *l. 1. in pr. dist. 23. c. de Syracusana 13. dist. 28. cap. designata 2. dist. 51.*

II.

Præcaveri debet, quod infirmari vel vituperari potest, *cap. 1. extr. de serv. non ordinand.*

CAP. LXX.

Præcedentia vid. Antecedentia.

Axioma I.

Quæ sui naturâ præcedunt, de illis cognoscendum est primum, *cap. exhibita 19. extr. de judic.*

II.

Potiores ad munera publica sunt sumendi, addo ut alius ad ea vocatus possit excipere, quod alius potior ipsum præcedat. *l. un. C. de potior. ad muner.*

III.

Præcedentia intelliguntur secundum subsequntia, *l. si servus plurium 50. §. fin. de legat. 1. l. nam quod 4. §. fin. de pen. legat. l. fin. §. cui dulcia 1. ff. de tritic. vin. ol. legat. & ibi Bart. & conf. 151. lib. 2. Alex. conf. 190. num. 18. lib. 2. num. 4. Paris. conf. 78. numer. 18. & conf. 81. num. 20. lib. 1. Farin. 1. consil. 95. num. 6. Vult. 3. conf. Marp. 3. num. 107.* Ex præcedentibus enim ratiociniis interpretatur, quod secutum est. *l. Titia 134. §. idem respondit 2. ff. de V. O. l. 36. ff. eod. l. quoties 10. Cod. famil. hercisc. ex iis etiam media præsumuntur, Bart. in l. Celsus 27. ff. de usucap. Conf. Arg. 1. conf. 104. num. 104.* Unde ubi præcedentia sunt expressa & determinata, sequentia verò obscura